

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел./факс: (044) 278-83-90, тел. (044) 284-05-54,
278-82-90; e-mail: minregion@minregion.gov.ua, сайт: www.minregion.gov.ua;
код згідно з ЄДРПОУ 37471928

№ _____ на № _____ від _____

**Народному депутатові України
Заремському М.В.**

Шановний Максиме Валентиновичу!

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д.А. від 20.09.2021 №43030/1/1-21 до листа Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 10.09.21 № 11/10-50 Міністерство розвитку громад та територій України разом з Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та АТ «НАК «Нафтогаз України» розглянуло Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 вересня 2021 року, щодо недопущення підняття тарифів на житлово-комунальні послуги під час опалювального періоду 2021/2022 років і повідомляє.

Щодо тарифної політики у сфері комунальних послуг

Формування, встановлення та застосування тарифів на комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

На сьогодні повноваження щодо встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення розподілено між Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) і органами місцевого самоврядування. НКРЕКП встановлює тарифи на вказані комунальні послуги для тих суб'єктів господарювання, які підпадають під її регулювання. Для решти суб'єктів господарювання, які не регулюються НКРЕКП, тарифи на комунальні послуги встановлюються органами місцевого самоврядування.

Також виключно органам місцевого самоврядування належать повноваження щодо встановлення тарифів на послуги з постачання теплової енергії, постачання гарячої води, поводження з побутовими відходами.

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1913976

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10 2/14773-21 від 01.10.2021

За вимогами чинного законодавства України уповноваженні органи зобов'язанні встановлювати тарифи на комунальні послуги в розмірі економічно обґрунтованих витрат.

Таким чином, рішення про встановлення тарифів на комунальні послуги може прийматися лише уповноваженими органами.

Відповідно до статті 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку (стаття 15 цього Закону).

Слід зазначити, що на сьогодні вартість послуг з теплопостачання у платіжці споживача займає найбільшу частину, а тому є відчутною для кожного домогосподарства, що отримує такі послуги. В опалювальний період близько 75 відсотків від загальної вартості усіх житлово-комунальних послуг припадає саме на послуги з теплопостачання.

В умовах запровадження ринку природного газу та зміни тарифів на природний газ для підприємств теплопостачання, існує об'єктивна необхідність перегляду уповноваженими органами тарифів на послуги з теплопостачання, оскільки ці тарифи напряму залежать від вартості природного газу (у собівартості послуг теплопостачання газова складова займає 60-65%).

Наразі держава забезпечує одну з найнижчих ринкових цін на природний газ для виробництва тепла для населення, а саме — 7420 грн за тис. куб. метрів (з ПДВ) згідно довгострокового контракту, запропонованого підприємствам теплопостачання ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг», яка входить до Групи НАФТОГАЗ.

При цьому зазначаємо, що до більшості споживачів категорії «населення» застосовуються тарифи на послуги з теплопостачання, що враховують ціну природного газу 6235 грн/тис. куб. метр. без ПДВ. Тобто, ціна природного газу, що запропонована (6183,3 грн/тис. куб. метр. без ПДВ), на 52 гривні менша ніж та, що у тарифах, які застосовувалися до населення в минулому опалювальному сезоні.

Разом з тим в тарифах, окрім газу, є інші складові і їх вартість також може змінюватися з незалежних від суб'єкта господарювання.

Питання тарифів на комунальні послуги є досить не простим, оскільки зачіпає інтереси не лише споживачів послуг, а й підприємств галузі, що виробляють і забезпечують безперервне надання цих послуг.

Населення є основним споживачем комунальних послуг. Тому рівень тарифів, який застосовується до населення, безпосередньо впливає на дохід підприємства та можливість виконання ним зобов'язань, у тому числі: розрахунків з постачальниками природного газу за спожитий природний газ, виплату

заробітної плати працівникам, сплату податків, зборів, обов'язкових платежів до бюджетів усіх рівнів.

Наразі діяльність більшості підприємств теплопостачання є збитковою та характеризується значними обсягами кредиторської та дебіторської заборгованості. Так, станом на 20.09.2021 заборгованість підприємств теплопостачання лише за спожитий природний газ сягнула 55,4 млрд. гривень.

Однак в сьогоденних умовах зростання вартості послуг з теплопостачання може мати негативні наслідки для галузі, зокрема може призвести до кризи неплатежів з боку населення.

З метою уникнення навантаження на домогосподарства та недопущення зростання для них вартості послуг з теплопостачання, враховуючи усі ризики щодо забезпечення стабільного функціонування підприємств теплопостачання, збоїв у їх роботі і наданні послуг для споживачів, враховуючи важливість об'єднання зусиль з метою врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та постачання гарячої води 30.09.2021 між Кабінетом Міністрів в особі Прем'єр-міністра України, Міністра розвитку громад та територій України, Міністра енергетики України, НАК «Нафтогаз України», Офісом Президента України, Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Палатою місцевих влад Конгресу місцевих та регіональних влад підписано **Меморандум про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та постачання гарячої води в опалювальному періоді 2021/2022 рр.**

Зазначений Меморандум, серед іншого, містить положення щодо спрямування виробниками теплової енергії, у тому числі ОСББ/ЖБК, що уклали (укладають) з ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» трирічний договір про надання послуг з постачання природного газу, обсягу природного газу за ціною 7 420 гривень за тис. м.куб (з ПДВ), передбаченого цим договором, для виробництва теплової енергії, надання послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води для категорії споживачів «населення»;

Поряд з цим НКРЕКП інформує, що відповідно до статті 16 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» проекти рішень НКРЕКП з питань встановлення цін (тарифів), крім проектів рішень про встановлення «зеленого тарифу», затвердження інвестиційних програм, надані Регулятору законом, підлягають відкритому обговоренню.

Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затверджений постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866 (далі – Порядок), визначає два етапи проведення ліцензіатом за місцем надання послуг відкритих слухань щодо встановлення тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, перший з яких проводиться перед поданням заяви про встановлення тарифів та винесенням питання на здійснення НКРЕКП щодо схвалення проекту постанови НКРЕКП про встановлення тарифів, другий – після схвалення проекту постанови НКРЕКП (перед внесенням на засідання НКРЕКП питання щодо прийняття постанови НКРЕКП про встановлення тарифів).

На відкритих обговореннях, як правило, присутні представники органів місцевого самоврядування, уповноважені представляти інтереси територіальної громади міста.

Водночас зазначаємо, що з метою стабілізації фінансового стану підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення, Верховною Радою України прийнято Закон України від 14.07.2021 № 1639-IX «Про заходи, спрямовані на подолання кризових явищ та забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» (далі – Закон № 1639), яким внесено низку змін до Законів України від 03.11.2016 № 1730-VIII «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення» (далі – Закон № 1730) та від 02.06.2016 № 1404-VIII «Про виконавче провадження».

Внесеними змінами передбачається врегулювати питання, зокрема, щодо: реструктуризації заборгованості підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення за спожиті енергоносії, що утворилася станом на 01.06.2021 року та списання нарахованих на таку заборгованість пені/штрафних санкцій;

узгодження та відшкодування підприємствам тепло-, водопостачання та водовідведення заборгованості з різниці в тарифах, що утворена станом на 01.06.2021 року за рахунок джерел, передбачених у Державному бюджеті України, яка буде спрямована на погашення боргів за газ.

На вимогу Закону № 1639 мають бути приведені у відповідність до його положень Урядові підзаконні акти та нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади. Наразі Мінрегіоном активно проводиться відповідна робота. Зокрема, Урядом вже затверджено:

Типове положення про територіальну комісію з питань узгодження заборгованості з різниці в тарифах – постанова Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 № 932;

Методику визначення заборгованості з різниці в тарифах – прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України 15.09.2021 № 977.

Для забезпечення виконання вимог Законів № 1639 та № 1730 у частині реструктуризації Мінрегіоном розроблено відповідний проект постанови Кабінету Міністрів, який наразі направлено на погодження до заінтересованих центральних органів виконавчої влади

Реалізація зазначених заходів сприятиме зниженню боргового навантаження на підприємства тепло-, водопостачання та водовідведення.

Щодо цін (тарифів) на електричну енергію

За інформацією Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у зв'язку з численними зверненнями споживачів, органів місцевого самоврядування щодо тарифної політики у галузі електроенергетики НКРЕКП 01.07.2021 опублікувало на власному офіційному вебсайті оновлену інформацію стосовно цін (тарифів) на електричну енергію. Ознайомитися з детальним роз'ясненням з порушених питань можна у рубриці: *Головна сторінка/Важливе для споживача/Інформація щодо цін (тарифів) на електричну енергію та соціальної підтримки побутових споживачів.*

Щодо цін на природний газ

НКРЕКП повідомляє, що відповідно до статті 3 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) ринок природного газу функціонує на засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами, зокрема, забезпечення високого рівня захисту прав та інтересів споживачів природного газу, у тому числі забезпечення першочергового інтересу безпеки постачання природного газу, вільної торгівлі природним газом та рівності суб'єктів ринку природного газу незалежно від держави, згідно із законодавством якої вони створені, вільного вибору постачальника природного газу.

Закон передбачає, з одного боку, державне регулювання монопольних ринків (транспортування, розподіл, зберігання природного газу), з іншого – розвиток вільної, добросовісної конкуренції на товарному ринку природного газу. Тобто, на оптовому і роздрібному ринках природного газу має діяти принцип вільного ціноутворення (крім випадку, коли з метою забезпечення загальносупільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу на суб'єктів ринку природного газу покладені спеціальні обов'язки в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України), що передбачено частиною другої статті 12 Закону.

Так, згідно з положеннями частини другої статті 12 Закону постачання природного газу здійснюється за цінами, що вільно встановлюються між постачальником та споживачем, крім випадків, передбачених цим Законом.

З метою сприяння захисту прав побутових споживачів в умовах відкриття ринку природного газу, зокрема, в опалювальний період, НКРЕКП постановою від 07.04.2021 № 572 «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» надано можливість побутовим споживачам використовувати природний газ протягом року за фіксованою ціною, яка буде діяти у період з 01 травня 2021 року до 30 квітня 2022 року.

При цьому строк дії базової річної пропозиції не залежить від початку постачання природного газу побутовому споживачу та триває до 30 квітня.

Постачальник не має права протягом періоду дії базової річної пропозиції (з 01 травня 2021 року до 30 квітня 2022 року) збільшувати ціну природного газу, який постачається в рамках базової річної пропозиції.

З повагою

Заступник Міністра

Наталія ХОЦЯНІВСЬКА

Кравченко Н.О.
Погоріла І.М. 2071702

СЕД Мінрегіон IT-Enterprise
вн. №1913976

Підписувач Хоцянівська Наталія Володимирівна
Сертифікат 5FBB77F7B650371D040000003A2000001D4C0000
Дійсний з 12.05.2020 12:20:31 по 12.05.2022 12:20:31

№7/10-2/14772-21-під-01-10-2021

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

661964

Кореспонденти Погоріла І. М. Міністерство розвитку громад та територій України (всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатське звернення
Вих. № та дата кореспондента № ДСК 7/10.2/14773-21 від 01.10.2021
Реєстр. № та дата реєстрації 306178 від 04.10.2021
Арк./прим. 5/1
Стислий зміст На № 11/10-50. Про розгляд депутатського запиту народного депутата України Заремського М. В.

Проходження документа (особа, у якій є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис